

2. Toelichting per Programma

Programma 1. Sociaal Domein

Voorstellen programma 1

Ontwikkeling	2024	2025	2026	2027
1A Actualisering waarderingssubsidies inclusief indexering	€ -25.000	€ -25.000	€ -25.000	€ -25.000
1B Indexering (budget)subsidies	€ -97.700	€ -97.700	€ -97.700	€ -97.700
1C GR Geweld in Afhankelijkheidsrelaties	€ -34.905	€ -34.905	€ -34.905	€ -34.905
1D Wijk GGD	€ -39.000	€ -39.000	€ -39.000	€ -39.000
1E Coördinatie Preventie en Sport	€ -180.000	€ -180.000	€ -180.000	€ -
1F Leerlingenvervoer	€ -66.474	€ -66.474	€ -66.474	€ -66.474
1G Effect akkoord Hervormingsagenda Jeugd	€ 500.000	€ 500.000	€ 400.000	€ 400.000
1X Diversen	€ -23.000	€ -13.000	€ -13.000	€ -13.000
Totaal	€ 33.921	€ 43.921	€ -56.079	€ 123.921

Ontwikkelingen, consequentie en hoe spelen we daarop in?

A - Actualisatie waarderingssubsidies inclusief indexering

Waarderingssubsidies: Subsidieronde 2024-2027. Door de indexering van subsidies zijn de huidige budgetten in de begroting niet meer toereikend. Deze indexering wordt gedekt uit het in programma 5 opgenomen budget dat we vanuit het Rijk ontvangen (via de Meicirculaire 2023) ter compensatie van loon en prijsstijgingen. Deze extra lasten in programma 1 worden dus gecompenseerd door hogere baten in Programma 5.

B - Indexering (budget)subsidies

In het Sociaal Domein wordt met meerdere partijen samengewerkt. De contracten c.q. subsidieafspraken die hieraan ten grondslag liggen bevatten afspraken over indexering. Op basis van deze afspraken worden de budgetten van BWI, WijZijn Traverse, Mee West-Brabant, Bibliotheek West-Brabant, Omroepstichting Zuidwest en Thuiszorg West-Brabant (basispakket JGZ) geïndexeerd. Deze indexering wordt gedekt uit het in programma 5 opgenomen budget dat we vanuit het Rijk ontvangen (via de Meicirculaire 2023) ter compensatie van loon en prijsstijgingen. Deze extra lasten in programma 1 worden dus gecompenseerd door hogere baten in Programma 5.

C - Gemeenschappelijke Regeling Geweld in Afhankelijkheidsrelaties

Op 28 maart 2023 is het college van burgemeester en wethouders akkoord gegaan met het ophogen van de gemeentelijke bijdrage voor de GR GIA ten behoeve van Veilig Thuis en Safegroup.

D - Wijk-GGD

De Wijk-GGD is benoemd in het collegewerkprogramma. Het college is voornemens om deze structureel te maken voor 24 uur per week en om de monitoring van de wijk-GGD uit te besteden. Voor 2023 is naast een structureel bedrag van € 30.000 incidenteel bedrag opgenomen van € 50.000. Echter vanaf 2024 zouden we structureel € 39.000 tekort komen m dit te continueren. Met deze Perspectievennota wordt het budget daarom structureel opgehoogd met € 39.000

E - Coördinatie Preventie en Sport

Via de Brede Regeling Combinatiefuncties worden de buurtsportcoaches aangesteld. Deze regeling is sinds het begin gebaseerd op cofinanciering: 40% wordt door het Rijk middels de Brede SPUK gefinancierd, de overige 60% is cofinanciering. De gemeente Woensdrecht neemt al meerdere jaren deel aan deze regeling. In 2023 is het bedrag dat Woensdrecht van het Rijk krijgt voor deze regeling, gestegen van € 35.000,- (in 2022) naar € 120.000,-. Dit komt doordat de verdeelsleutel over de gemeenten in Nederland is veranderd. Dit heeft dus ook consequenties voor het bedrag van cofinanciering, dit bedrag stijgt naar € 180.000,-. Deze € 180.000,- betreft de hele Brede Regeling Combinatiefuncties, waaronder de inzet van een verplichte coördinator Sport & Preventie en de buurtsportcoaches.

F - Leerlingenvervoer

Als gevolg van hoge NEA-indexatie (index voor vervoerskosten bestaande uit onder andere de indexering op loon- en brandstofkosten) is het huidige budget bij gelijkblijvend beroep op leerlingenvervoer niet voldoende. Deze indexering wordt gedekt uit het in programma 5 opgenomen budget dat we vanuit het Rijk ontvangen (via de Meicirculaire 2023) ter compensatie van loon en prijsstijgingen. Deze extra lasten in programma 1 worden dus gecompenseerd door hogere baten in Programma 5.

G - Effect akkoord hervormingsagenda Jeugd

Met de Hervormingsagenda Jeugd heeft het Rijk voorgesteld gemeenten te compenseren voor hogere lasten in de Jeugdzorg langs twee sporen: aan de ene kant krijgen gemeenten via het gemeentefonds een hogere uitkering voor de jaren 2024 en 2025. Voor 2026 en 2027 is deze bijdrage lager. Anderzijds heeft het Rijk gemeenten toegezegd dat de maatregelen uit de Hervormingsagenda gaan leiden tot een lastenverlaging in deze jaren. Daarom heeft Rijk hierop alvast voorgesorteerd door de uitkering via het gemeentefonds voor deze jaren te verlagen. Om deze verlaging budgetneutraal te kunnen opvangen in onze begroting zal het Rijk deze belofte derhalve waar moeten maken zodat er ook daadwerkelijk minder kosten voor gemeenten zijn in deze jaren. Overeenkomstig de eerder ontvangen gelden voor jeugd, worden de in de tabel genoemde bedragen geormerkt voor jeugd zodat deze gelden hier ook specifiek beschikbaar voor.

Programma 2. Ruimte

Voorstellen programma 2

Ontwikkeling	2024	2025	2026	2027
2A Onderzoeken woningmarkt	€ -15.000	€ -	€ -15.000	€ -
2B Herziening woonvisie	€ -35.000	€ -	€ -	€ -
2C Opbrengst verkoop overige gronden / reststroken / snippergroen	€ -96.850	€ -96.850	€ -96.850	€ -96.850
2D Viering Bevrijding 2024	€ -25.000	€ -	€ -	€ -
2E Toeristische ontwikkeling	€ -40.000	€ -	€ -	€ -
2F Wielerevenementen	€ -43.000	€ -43.000	€ -63.000	€ -18.000
2G Realisatie kantine, kleed- & douchegebouw sportpark Huijbergen	€ -22.627	€ -45.254	€ -45.254	€ -45.254
2H Indexering Waarderingsubsidies	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000
2I Maaien sportterreinen	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000
2X Diversen	€ -17.805	€ -12.805	€ -12.773	€ -8.500
Totaal	€ -350.282	€ -252.909	€ -287.877	€ -223.604

Ontwikkelingen, consequentie en hoe spelen we daarop in?

A - Onderzoeken woningmarkt

Er vinden regelmatig onderzoeken plaats naar de situatie op de woningmarkt (o.a. woningbehoefteonderzoek, schaarsteonderzoek) en leefbaarheid (LEMON). Op dit moment is hiervoor geen ruimte in de begroting, terwijl er wel afspraken zijn met de woningcorporaties over de uitvoering en bekostiging.

B - Herziening woonvisie

De huidige gemeentelijke woonvisie loopt tot 2025. In 2024 zal er gewerkt moeten worden aan een herziening.

C - Opbrengst verkoop overige gronden / reststroken / snippergroen

In de Programmabegroting is een opbrengst uit de verkoop van overige gronden/reststroken/snippergroen geraamd van € 96.850. De gemeente Woensdrecht hanteert een specifiek beleid ten aanzien van de verkoop van snippergroen. Hierbij kunnen inwoners aangewezen openbaar groen aangrenzend aan hun percelen aankopen om te betrekken bij hun tuin. Het aandeel beschikbare grond is in de afgelopen jaren afgenomen. Tegelijkertijd zijn de opgaven in het openbare gebied toegenomen. Steeds vaker is het openbaar groen nodig om in te zetten voor klimaatopgaven.

Dat betekent dat verkoop afhankelijk is van een ander afwegingskader dan in het verleden en daardoor de verwachte inkomsten beduidend lager zullen liggen. Daar staat tegenover dat bij knelpunten in de toekomst (verdroging en piekbelasting) meer ruimte is voor bovengrondse ingrepen in het openbaar gebied. In de Groene Agenda 2021-2025 is melding gemaakt van het gewijzigde afwegingskader ten aanzien van verkoop (zie Groene Agenda, paragraaf 3.1.4, pagina 19). Dit voorstel geeft hier verdere invulling aan.

Eveneens is dit voorstel in lijn met uitgangspunten binnen het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP). De uitdagingen en ontwikkelingen die voortkomen uit het GRP 2020-2023 en (concept 2024-2027) vragen om ruimte in het openbare gebied, vooral in stedelijk gebied. Deze ruimte is cruciaal voor de inpassing van adaptieve maatregelen t.b.v. stedelijk water ten gevolge van klimaatverandering en toename van rioolaansluiting (nieuwbouw etc.). Om invulling te kunnen geven aan de speerpunten 'Werken aan klimaatbestendigheid' en 'Werken aan een goede waterbalans tussen bebouwd en landelijk gebied', is het behoud van snippergroen van belang. Deze gronden dragen bij aan de 'sponswerking' van het stedelijk gebied en kunnen in de toekomst gebruikt worden voor bovengenoemde inpassingen.

Het voorstel is de betreffende post in de begroting op nul te zetten, hetgeen niet wegneemt dat de verkoop van snippergroen daar waar geen opgaven kunnen worden ingevuld doorgang vindt conform het geldende beleid. Het uitgangspunt wijzigt hierdoor van 'verkopen om te kunnen voldoen aan een vastgesteld bedrag' naar 'verkopen wat kan, met het oog op de opgaven van het heden en de toekomst'.

D - 80 jaar Bevrijding

Het college stelt voor extra budget uit te trekken voor de viering van 80 jaar bevrijding in 2024.

E - Toeristische ontwikkeling

Voor de ontwikkeling en uitvoering activiteiten op het gebied van recreatie en toerisme is in 2024 extra geld benodigd. Voorsnog wordt een incidenteel bedrag opgenomen voor 2024. Bij het vaststellen van de Economische Visie – waarin de thema's 'Toerisme' en 'Recreatie' worden opgenomen – wordt tevens een besluit genomen over het bijbehorende uitvoeringsplan. In dit uitvoeringsplan worden activiteiten met de daarvoor benodigde budgetten opgenomen. Deze bedragen zullen na het vaststellen van de Economische Visie in de begroting worden verwerkt.

F - Wielerevenementen

Bij diverse wielerevenementen verstrekt de gemeente een bijdrage aan de organisatie. De kosten hiervan lopen op en de begroting dient overeenkomstig aangepast te worden.

G. - Realisatie kantine, kleed- en douchegebouw sportpark Huijbergen

De raad heeft in mei 2023 het gewijzigd ontwerp vastgesteld voor de herstructurering van het sportpark in Huijbergen ten behoeve van voetbalvereniging Vivoo. Voor de realisatie in 2024 van het clubgebouw (kantine, kleed- en douchegebouw) is een budget van € 1.131.250 (incl. omzetbelasting) beschikbaar gesteld. De kapitaallasten (rente en afschrijving) van het clubgebouw bedragen (afgerond) structureel € 45.000.

H - Indexering Waarderingsubsidies

Waarderingsubsidies 'Subsidieronde 2024-2027'. Door de indexering van subsidies zijn de huidige budgetten in de begroting niet meer toereikend. Deze indexering wordt gedekt uit het in programma 5 opgenomen budget dat we vanuit het Rijk ontvangen (via de Meicirculaire 2023) ter compensatie van loon en prijsstijgingen. Deze extra lasten in programma 2 worden dus gecompenseerd door hogere baten in Programma 5.

I - Maaien sportterreinen

Als gevolg van prijsstijgingen nemen de kosten van het maaien van sportterreinen toe. Deze indexering wordt gedekt uit het in programma 5 opgenomen budget dat we vanuit het Rijk ontvangen (via de Meicirculaire 2023) ter compensatie van loon en prijsstijgingen. Deze extra lasten in programma 2 worden dus gecompenseerd door hogere baten in Programma 5.

Programma 3. Leefomgeving

Voorstellen programma 3

Ontwikkeling	2024	2025	2026	2027
3A Ongediertebestrijding	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000
3B Stikstof Natuurdoelanalyse	€ -50.000	€ -	€ -	€ -
3C Reconstructie diverse wegen en herstel civiele kunstwerken	€ -4.200	€ -16.260	€ -29.120	€ -37.370
3D Onderhoud wegen en bermen	€ -482.000	€ -482.000	€ -482.000	€ -482.000
3E Maaien gazons, bermen, watergangen	€ -95.000	€ -95.000	€ -95.000	€ -95.000
3F Speelvoorzieningen	€ -100.000	€ -20.000	€ -	€ -30.000
3G Onkruidbestrijding op verhardingen	€ -110.000	€ -110.000	€ -110.000	€ -110.000
3H Vegen	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000
3I Vegen (dekking rioolheffing)	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500
3J Groene agenda	€ -138.000	€ -143.000	€ -143.000	€ -133.000
3K Uitvoeringsplan Gem. Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)	€ -40.000	€ -40.000	€ -40.000	€ -40.000
3L Openbare verlichting	€ -86.000	€ -86.000	€ -86.000	€ -86.000
3M Uitvoeringsagenda kerkenvisie en erfgoedvisie	€ -20.000	€ -	€ -	€ -
3N Privatisering en uitbreiding MFC De Biezen Putte	€ -56.459	€ 37.082	€ 37.082	€ 37.082
3O Verduurzaming gemeentelijk vastgoed 2024 - 2030	€ -5.942	€ -17.826	€ -29.710	€ -41.594
3X Diversen	€ -13.500	€ -13.500	€ -13.500	€ -13.500
Totaal	€ -1.233.601	€ -1.019.004	€ -1.023.748	€ -1.063.882

Ontwikkelingen, consequentie en hoe spelen we daarop in?

A - Ongediertebestrijding

Om de eikenprocessierupsenbestrijding goed uit te kunnen voeren en naar een biologische manier van bestrijding over te gaan zijn aanvullende middelen nodig. De huidige budgetten zijn hiervoor niet toereikend.

B - Stikstof Natuurdoelanalyse

De provincie heeft begin dit jaar voor een aantal gebieden in Brabant een Natuur Doel Analyse (NDA) gepresenteerd. Hierin is opgenomen welke maatregelen nodig zijn voor duurzaam natuurherstel in relatie tot de stikstofproblematiek. Daarnaast kennen we de Gebieds Gerichte Aanpak (GGA) die vorig jaar samen met partners (waaronder agrariërs) is opgestart. Ook de GGA is een actielijn die een direct gevolg is van de stikstofproblematiek. De integrale uitwerking om te komen tot een plan van aanpak voor de gemeente Woensdrecht van de sporen NDA en GGA is gestart in 2023 en loopt in ieder geval door tot in 2024. Voor de uitwerking is aanvullende capaciteit én expertise nodig. Voor het opstellen van een plan van aanpak zijn de kosten geraamd op € 100.000 (€ 50.000 in 2023 en € 50.000 in 2024). De kosten voor 2023 worden in de lopende exploitatie meegenomen en verantwoord via de P&C-cyclus (kwartaalrapportage). Het bedrag voor 2024 wordt opgenomen in de Perspectievennota 2024-2027.

C - Reconstructie diverse wegen en herstel civiele kunstwerken

De komende jaren zijn reconstructies gepland van een aantal wegen voor een totaalbedrag van € 1.045.000. Het betreft de volgende wegen: Verlengde Duinstraat in Hoogerheide

(2024), Prinsessenwijk in Putte (2025), Kapucijnenstraat, Wilhelmiëtenstraat, Kartuizersstraat en ged. Leempad in Ossendrecht (2026) en de Montgomerystraat in Huijbergen (2027).

De reconstructies worden uitgevoerd in combinatie met de vervanging van de riolering. De middelen voor de vervanging van de riolering zijn opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Voor de reconstructie van de wegen zijn aanvullende middelen nodig. De investeringsbudgetten voor de reconstructies worden opgenomen op het investeringschema van de Programmabegroting. De investeringen worden afgeschreven in 30 jaar en leiden tot extra kapitaallasten (rente en afschrijvingen). Deze lasten zijn in de nu voorliggende Perspectievennota opgenomen.

In januari 2020 is door de raad het beleidsplan 'Civiele kunstwerken 2020-2024' vastgesteld. In het plan zijn 2 grote investeringen meegenomen (het waterreguleringswerk de Blaffert en de brug aan de Langeweg in Ossendrecht). Het herstel aan de Blaffert is gepland in 2025, hiervoor is in het beleidsplan een budget van € 220.000 vermeld. De vervanging van de brug aan de Langeweg staat geprogrammeerd voor 2029 (budget € 335.000). In verband met prijsstijgingen zijn deze bedragen niet meer toereikend en is een budget van € 343.200 (de Blaffert) respectievelijk € 522.600 (brug Langeweg) benodigd. Het investeringsbudget voor de Blaffert wordt opgenomen op het investeringschema van de Programmabegroting 2024. De kapitaallasten (rente en afschrijving) zijn onder 3C opgenomen.

D - Onderhoud wegen en bermen

In 2023 wordt het 'Beleidsplan wegen' geactualiseerd en aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Gelet op de prijsstijgingen van materialen en arbeid zal de huidige dotatie (€ 730.000) aan de voorziening 'onderhoud wegen' niet voldoende zijn om het toekomstig groot onderhoud te bekostigen. De prijsstijgingen gelden eveneens voor het klein onderhoud aan de wegen. Deze indexering (€ 382.000) wordt gedekt uit het in programma 5 opgenomen budget dat we vanuit het Rijk ontvangen (via de Meicirculaire 2023) ter compensatie van loon en prijsstijgingen. Deze extra lasten in programma 3 worden dus gecompenseerd door hogere baten in Programma 5. In samenhang met het onderhoud aan wegen vallen de kosten voor het onderhoud aan wegbermen om dezelfde redenen eveneens hoger uit. Hiervoor is jaarlijks een extra budget benodigd van € 100.000.

E - Maaien gazons, bermen, watergangen

Als gevolg van prijsstijgingen nemen de kosten van het maaien van de plantsoenen, bermen, watergangen toe. Deze indexering wordt gedekt uit het in programma 5 opgenomen budget dat we vanuit het Rijk ontvangen (via de Meicirculaire 2023) ter compensatie van loon en prijsstijgingen. Deze extra lasten in programma 3 worden dus gecompenseerd door hogere baten in Programma 5.

F - Speelvoorzieningen

Bij de vaststelling van het huidige beleid is aangegeven dat de vervangingsopgave van speelvoorzieningen vanaf 2025 groter is dan past binnen de huidige middelen. Aanvullende middelen ten behoeve van vervanging zijn nodig om het speelvoorzieningsniveau op peil te houden. Met verschillende initiatiefnemers wordt momenteel gewerkt aan een project voor skatevoorzieningen in de kernen Hoogerheide en Huijbergen. Het voornemen is om deze voorziening te realiseren in 2024.

G - Onkruidbestrijding op verhardingen

Voor onkruidbestrijding op verhardingen is extra budget vrijgemaakt voor 2022 en 2023, waarbij we ernaar streven dit structureel door te voeren. Daarnaast is er sprake van areaaluitbreiding, wat ook een kostenstijging met zich mee brengt.

H / I - Vegen

De kosten van vegen nemen toe als gevolg van areaaluitbreiding en stijgende kosten als gevolg van meer inzet van de veegmachine. Om de onkruidbestrijding op kwaliteit te houden is frequent vegen van belang. De (toename van de) kosten van vegen worden opgenomen in het nieuw op te stellen GRP (2023) en meegenomen in de kosten van de berekening van de rioolheffing. Van de kosten van vegen wordt 75% meegenomen in de rioolheffing en de overige 25% in de afvalstoffenheffing (zie 4B).

J - Groene agenda

In mei 2021 is de Groene Agenda vastgesteld. Nadere uitwerking van specifieke punten heeft inmiddels plaatsgevonden. Actiepunten zijn onder andere: het uitbreiden van het areaal bloemenrijk grasland, het uitbreiden van ecologische bermen, het behoud en uitbreiding van het bomenareaal, het langdurig ondersteunen van groeninitiatieven en deelname c.q. co-financiering voor de Stimuleringsregeling Landschap. Daarnaast zijn er middelen benodigd voor de bestrijding van exoten (o.a. Japanse duizendknoop, Berenklauw en Sint Jacobskruiskruid), bosaanplant en -onderhoud en areaaluitbreiding openbaar groen.

K - Uitvoeringsplan Gem. Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)

In het vastgestelde Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan zijn ambities opgesteld. Aan de hand van het GVVP is een uitvoeringsplan gemaakt, waar budget voor nodig is. Het doel van het uitvoeringsplan is om de verkeersveiligheid in de kernen te verbeteren.

L - Openbare verlichting

In 2023 wordt het 'Beleids- en beheerplan openbare verlichting' geactualiseerd en aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Gelet op de prijsstijgingen van materialen en arbeid zal de huidige dotatie (€ 215.000) aan de voorziening 'onderhoud openbare verlichting' niet voldoende zijn om het toekomstig groot onderhoud te bekostigen. Het is op dit moment lastig om aan te geven wat de toename van de kosten zullen zijn. Landelijk zien we een trend met een toename tot 40%. Deze indexering wordt gedekt uit het in programma 5 opgenomen budget dat we vanuit het Rijk ontvangen (via de Meicirculaire 2023) ter compensatie van loon en prijsstijgingen. Deze extra lasten in programma 3 worden dus gecompenseerd door hogere baten in Programma 5.

M - Uitvoeringsagenda kerkenvisie en erfgoedvisie

In 2023 wordt de kerkenvisie en erfgoedvisie ter vaststelling aan de raad aangeboden. Een uitvoeringagenda zal hier onderdeel van uitmaken. Vooruitlopend op de besluitvorming wordt hiervoor een éénmalig bedrag gereserveerd.

N - Privatisering en uitbreiding MFC De Biezen Putte

Met de exploitant van MFC De Biezen in Putte worden gesprekken gevoerd over de privatisering van het multifunctioneel centrum (MFC). Voor de uitbreiding van de foyer van het MFC is een budget benodigd van € 393.250 (incl. omzetbelasting). Het investeringsbudget wordt opgenomen op het

investeringschema van de Programmabegroting 2024. De investering wordt in 40 jaar afgeschreven. De afschrijvingslasten zijn in de nu voorliggende Perspectievennota opgenomen.

Voor de privatisering en uitbreiding van het MFC wordt een eenmalige instandhoudingsbijdrage aan de exploitant verstrekt. De jaarlijkse exploitatiebijdrage aan de exploitant van het MFC komt bij privatisering te vervallen. Door de privatisering zal een deel van het geplande groot onderhoud komen te vervallen, omdat een deel van het geplande groot onderhoud voor rekening van de exploitant komt. Dit leidt tot een besparing op de dotatie voor groot onderhoud.

O - Verduurzaming gemeentelijk vastgoed 2024 - 2030

Vanaf 2024 zullen de MFC's en de verenigingsgebouwen binnen de gemeente worden verduurzaamd. Hiervoor is een investeringsbudget benodigd van totaal € 3.327.500 (incl. omzetbelasting), in tranches van ca. € 475.000 per jaar. De jaarlijkse investeringsbudgetten van de verduurzaming wordt opgenomen op het investeringschema van de Programmabegroting 2024. De investeringsbudgetten wordt in 40 jaar afgeschreven. De kapitaallasten (rente en afschrijving) zijn in de nu voorliggende Perspectievennota opgenomen. Het verduurzamen van het vastgoed zal leiden tot besparingen op energie en onderhoud. Op dit moment is nog geen indicatie te geven van de te realiseren besparing op budgetten.

Programma 4. Economie

Voorstellen programma 4

Ontwikkeling	2024	2025	2026	2027
4A Stedelijke regio West Brabant West en strat. bedrijventerrein Renierpolder III Steenbergen	€ -95.000	€ -20.000	€ -20.000	€ -
4B Vegen (dekking afvalstoffenheffing)	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500
4C Diversen	€ -2.000	€ -2.000	€ -2.000	€ -2.000
Totaal	€ -84.500	€ -9.500	€ -9.500	€ 10.500

Ontwikkelingen, consequentie en hoe spelen we daarop in?

A - Stedelijke regio West Brabant West (SRWBW) en strategisch bedrijventerrein Renierpolder III Steenbergen

Voor het opstellen van de Regionale Investeringsagenda (RIA) en het werkbudget voor de organisatie van de SRWBW is voor de bestuursperiode tot en met 2026 een budget van € 20.000 nodig. Dit is een bestuurlijke afspraak.

Met Rijk en Provincie wordt door de Stedelijke Regio West Brabant West (SRWBW: Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen en Woensdrecht, aangevuld met het Waterschap de Brabantse Delta) sinds eind 2020 gesproken over de uitgangspunten voor een nieuwe visie op de ruimtelijke ordening tot 2040. Daarbij wordt een integrale aanpak op het gebied van economie, wonen, mobiliteit, natuur, water en duurzaamheid (o.a. energie, stikstof/CO2, water, klimaatadaptatie en natuurontwikkeling) nagestreefd. De colleges van de deelnemende gemeenten en het bestuur van het Waterschap hebben de Regionale Verstedelijkingsstrategie, de richtinggevende ontwikkelprincipes van de Brabantse Verstedelijkingsstrategie en het Ontwikkelplan SRWBW vastgesteld. Voor de verdere uitwerking van de visie is externe capaciteit nodig. Alle deelnemers dragen bij aan de hiermee gepaarde gaande kosten. Voor kleine gemeenten is deze bijdrage vastgesteld op € 20.000 per jaar.

Daarnaast werken de gemeenten op de Brabantse Wal samen aan het ontwikkelen van het strategisch bedrijventerrein Reinierpolder III. Voor de planvormingsfase bedragen de kosten € 225.000. Elke gemeente levert hieraan een gelijke bijdrage van € 75.000.

B - Vegen (dekking afvalstoffenheffing)

Van de (toename van de) kosten van vegen (zie 3H en 3I) wordt 25% meegenomen in de afvalstoffenheffing.

C - Bijdrage Eén Putte

Naar aanleiding van het project Eén Putte is extra budget nodig voor de ondernemersvereniging voor samenwerking over de grens.

Programma 5. Bestuurskracht

Voorstellen programma 5

Ontwikkeling	2024	2025	2026	2027
5A Compensatie Rijk opgevoerde indexeringen	€ 978.787	€ 978.787	€ 978.787	€ 978.787
5B Voorbereidingsbudget toekomstvisie	€ -20.000	€ -	€ -	€ -
5C Materieel team Wijk- & Dorpsbeheer	€ -10.500	€ -10.500	€ -10.500	€ -10.500
5D Decembercirculaire 2022: correctie septembercirculaire 2022	€ -291.153	€ -291.855	€ -290.282	€ -289.726
5E Verbonden Partijen Raadsvoorstel 15 juni 2023	€ -381.926	€ -460.223	€ -530.959	€ -671.510
5F Dividend ZEH / GBE Aqua	€ 2.365.419	€ 1.749.185	€ 1.403.175	€ 1.334.948
5G Digitalisering milieuvergunningen	€ -45.000	€ -	€ -	€ -
5H Kapitaallasten Investering vervanging hardware raadzaal (€ 80.000 afschrijven in 4 jaar)	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000	€ -20.000
5I Licentie officepakketten Microsoft Office	€ -34.200	€ -34.200	€ -34.200	€ -34.200
5J Taxatiekosten gemeentelijke gebouwen	€ -12.000	€ -12.000	€ -12.000	€ -12.000
5K Aanvullende loonstijging nieuwe CAO Gemeenten	€ -93.112	€ -93.112	€ -93.112	€ -93.112
5L Personeels- en organisatiebeleid	€ -12.600	€ -12.600	€ -12.600	€ -12.600
5M Nieuw functiehandboek HR21 Incidenteel	€ -38.875	€ -	€ -	€ -
5N Extra indexering	€ -171.613	€ -171.613	€ -171.613	€ -171.613
5X Diversen	€ -22.174	€ -23.111	€ -23.111	€ -23.111
Totaal	€ 2.191.054	€ 1.598.758	€ 1.183.585	€ 975.363

Ontwikkelingen, consequentie en hoe spelen we daarop in?

A - Compensatie Rijk opgevoerde indexeringen

Met de meicirculaire 2023 zijn middelen van het Rijk ontvangen ter compensatie van loon- en prijsstijgingen. Een bedrag van € 978.787 is geormerkt om de in de Perspectievennota genoemde indexeringen te kunnen dekken.

B - Voorbereidingsbudget toekomstvisie

Door de vele ontwikkelingen na het vaststellen van de Toekomstvisie 2035 in 2015, is het noodzakelijk de toekomstvisie te herijken. In de Programmabegroting 2023 is een budget van € 15.000 opgenomen voor de herijking van de Toekomstvisie. Voorzien wordt dat dit bedrag niet toereikend is door de brede aanpak en de wens om dit interactief te doen met onze samenleving. Ingeschat wordt dat een aanvullend budget van € 20.000 nodig is.

C - Materieel team Wijk- & Dorpsbeheer

In november 2021 is het Beheerplan 2022-2025 Materieel team Wijk- & Dorpsbeheer door de gemeenteraad vastgesteld. Gelet op de prijsstijgingen van voertuigen en materieel waar we mee geconfronteerd zijn, zal de huidige dotatie (€ 134.000) aan de bestemmingsreserve 'materieel team Wijk- & Dorpsbeheer' niet voldoende zijn om toekomstige vervanging te bekostigen. Ten behoeve

van de Perspectievennota 2024-2027 is een beknopte actualisatie van het beheerplan uitgevoerd. In de actualisatie zijn de aanschafkosten verwerkt van het materieel dat vervangen is na het vaststellen van het beheerplan tot aan de periode medio april 2023. Van voertuigen en materieel die aangeschaft worden na 2023 is geen actuele aanschafprijs opgevraagd. Tussentijdse mutaties worden gemeld in de financiële tussenrapportages.

D - Decembercirculaire 2022: correctie septembercirculaire 2022

Met de decembercirculaire 2022 heeft het Rijk een met de septembercirculaire 2022 foutief beschikbaar gestelde bedrag voor de Algemene Uitkering gecorrigeerd. De begroting wordt overeenkomstig aangepast.

E - Verbonden Partijen Raadsvoorstel 15 juni 2023

In het raadsvoorstel Begrotingen 2024 en jaarrekeningen 2022 Gemeenschappelijke Regelingen (Raad 15 juni 2023) is het effect van de Begrotingen 2024 e.v. van de verbonden partijen op onze meerjarenbegroting weergegeven.

F - Dividend ZEH / Aqua

De Zeeuwse Energie Houdster Maatschappij (voorheen PZEM) heeft als gevolg van de hoge energieprijzen een financieel uitstekend jaar achter de rug. Daarnaast zijn de aandelen van Evides en PZEM Wholesale verkocht. Aandeelhouders hebben daarom aangedrongen op uitkering van een zgn. superdividend van € 500 miljoen in 2024. Bij de verkoop van Evides aan GBE Aqua is besloten dat de aandeelhouders de dividenden van ZEH aanwenden om de lening van GBE Aqua af te lossen. Door het extra dividend is de verwachting dat de lening medio 2024 al is afgelost. Dat is voor Woensdrecht gunstig, omdat de dividenden ZEH vanaf die datum dan vrij aanwendbaar zijn. Eerder ging Aqua er nog vanuit dat de lening in 2027 zou zijn afgelost. Woensdrecht heeft een belang van 0,91 procent in ZEH.

De resultaten van ZEH zijn uiteraard afhankelijk van de ontwikkeling van de energieprijzen. Deze worden op wereldniveau bepaald door omstandigheden die door de aandeelhouders niet beïnvloedbaar zijn. Er is dus sprake van een bepaalde mate van risico. Vandaar dat in de Perspectievennota een veiligheidsmarge is aangehouden. Van het geprognosticeerde dividend is 75% in de Perspectievennota opgenomen.

G - Digitalisering milieuvergunningen

Betreft te bewaren informatie die aan het WBA via het E-depot moet worden overgedragen, waardoor de milieuvergunningen digitaal raadpleegbaar zijn voor samenwerkingspartners die diensten voor de gemeente verrichten, zoals de OMWB. Dit is een ontwikkeling die past bij de digitale transformatie, waarin we ons als gemeente ontwikkelen om toekomstbestendig te zijn. Als we niet digitaliseren, dan worden we met hoge kosten geconfronteerd als een vergunning wordt opgevraagd en deze "on demand" door het WBA moet worden ingescand.

H - Kapitaallasten Investering vervanging hardware raadzaal (€ 80.000 afschrijven in 4 jaar)

De vervanging van hardware in de raadzaal leidt tot een investering van € 80.000, die in 4 jaar zal worden afgeschreven.

I - Licentie officepakketten Microsoft Office

Als onderdeel van de digitale transformatie van de gemeente zullen de huidige licenties van Microsoft op korte termijn omgezet worden naar licenties waarbij we alle noodzakelijke functionaliteiten van Microsoft 365 ten volle kunnen benutten.

J - Taxatiekosten gemeentelijke gebouwen

Om gemeentelijke gebouwen tegen de risico's van brand te kunnen verzekeren, moeten deze getaxeerd worden.

K - Aanvullende loonstijging nieuwe CAO gemeenten

In de Programmabegroting 2023 is voor de jaren 2023 en verder rekening gehouden met een toen veronderstelde loonstijging van 7%. Nu de nieuwe CAO Gemeenten is vastgesteld, is duidelijk dat het hiervoor bestemde bedrag met € 93.112 moet worden verhoogd.

L - Personeels- en organisatiebeleid

Het budget voor de waardering van personeel (personeelsactiviteiten, (seizoensgebonden) attenties en attenties i.v.m. afscheid) is afgelopen jaren structureel ontoereikend gebleken.

M - Nieuw functiehandboek HR21 incidenteel

Het huidige functieboek past niet meer bij de veranderende organisatie en de mismatch wordt steeds groter. We stappen over naar een systeem dat speciaal voor gemeenten is ontwikkeld: HR21. Dit leidt tot hogere kosten voor implementatie en licenties.

N - Extra indexering

Met name de hoge inflatie en energiekosten hebben invloed op de diverse tarieven die vanaf januari 2023 aan de gemeente in rekening worden gebracht. Ter compensatie van deze prijsstijgingen zijn met de meicirculaire 2023 middelen van het Rijk ontvangen. Deze indexering wordt gedekt uit het onder 5A opgenomen budget dat we vanuit het Rijk ontvangen (via de Meicirculaire 2023) ter compensatie van loon en prijsstijgingen.

